

בצלם - מרכז המידע הישראלי לזכויות האדם בשטחים (ע.ר.)
بتسيلم - مركز المعلومات الإسرائيلي لحقوق الإنسان في الأراضي المحتلة
B'Tselem – The Israeli Information Center for Human Rights in the Occupied Territories

26.5.09 לכבוד
ש.מ. 13256 תא"ל אביחי מנדלבליט
הפרקליט הצבאי הראשי
הפרקליטות הצבאית הראשית
הקריה, תל אביב

בדואר ובאמצעות פקס: 03-5694526

שלום רב,

הנדון: ירי פגזי פלאשט על בני משפחת א-דאיים, הריגת שישה ופציעת אחרים,

בית חאנון, 5.1.09

בהמשך למכתבי אליך מיום 10.5.09, בנוגע לצורך בהקמת מנגנון חקירה עצמאי לבדיקת התנהלות הצבא במהלך הלחימה במבצע "עופרת יצוקה", הריני לפנות אליך בנוגע למקרה נוסף לגביו הגיע אלינו מידע המעורר חשד כי הצבא פעל בניגוד להוראות המשפט ההומניטארי הבינלאומי.

ביום ראשון, 4.1.09, נפצע ערפה ערפאת מוחמד עבד א-דאיים, שהיה פרמדיק מתנדב בבית חולים אל-עוודה בבית חאנון, מירי על אמבולנס שבו נסע. הוא מת מפצעיו ובאותו היום הובא למנוחות בבית חאנון. בני משפחתו פתחו סוכת אבלים לנשים בחצר שמול בית אביו, האני ערפאת מוחמד עבד א-דאיים, בן 59, וסוכת אבלים לגברים בחצר בניין המגורים של דודו, מוחמד דייב עבד א-דאיים, שנמצא כשישים מטרים מהבית של האני עבד א-דאיים.

למחרת, יום שני, 5.1.09, בסביבות השעה 30: 7 בבוקר, כאשר המשפחה ארגנה את סוכות האבלים לקבלת המנחמים, ירו חיילים פגז על הקומה הרביעית בבניין של מוחמד דייב עבד א-דאיים. כתוצאה מירי זה, נפצעו מרסיסים חמישה מבני המשפחה שהיו בסוכת האבלים בחצר (נקודת הציון של בית מוחמד דייב עבד א-דאיים: $E034^{\circ} 31' 18'' N 31^{\circ} 32' 42.74''$).

שמות הפצועים:

1. האני ערפאת מוחמד עבד א-דאיים, בן 59
2. גיהאד ערפאת מוחמד עבד א-דאיים, 42
3. מואמין מוחמד עלי עבד א-דאיים, בן 13
4. חוסיין מוחמד דייב עבד א-דאיים, בן 56
5. עאייד עבד אל-כרים ח'ליל אבו ג'ראד, בן 38

הפצועים הועברו לטיפול בבית חולים כמאל עדוואן בבית חאנון ולאחר הטיפול שוחררו לבתייהם באותו יום. בני המשפחה החליטו לפרק את סוכות האבלים מחשש מהפגזות נוספות של הצבא. בסביבות השעה 8:30 בבוקר, בזמן שעסקו באיסוף הכיסאות בסוכת האבלים של הנשים נורה פגז על החצר של הנשים ולאחר כדקה נורה פגז נוסף. הפעם היה מדובר, בפגז אחד לפחות מסוג פלאשט. כתוצאה, נהרגו במקום שלושה אנשים ממשפחת עבד א-דאיים ועשרה אנשים נפצעו.

למחרת, 6.1.09, מת מפצעיו אדם נוסף ממשפחת עבד א-דאיים בבית החולים וב-8.1.09 מתו מפצעייהם שניים נוספים.

שמות ההרוגים :

1. נאפדי ג'מאל סעיד מוחמד עבד א-דאיים, בן 24
2. סעיד ג'מאל סעיד מוחמד עבד א-דאיים, בן 28 (אח של נאפדי)
3. מאהר יונס רמדאן עבד א-דאיים, בן 32
4. אסלאם ג'אבר ערפאת עבד א-דאיים, בן 17
5. ערפאת מוחמד ערפאת עבד א-דאיים, בן 13
6. וופאי נביל עלי אבו ג'ראד, בת 22

שמות הפצועים הנוספים :

1. ח'ליל מחמד אבו ג'ראד, בן 47
2. ראאפת האני ערפאת עבד א-דאיים, בן 33
3. מג'ידי מנסור עבד א-דאיים, בן 30
4. מחמד ח'ליל אבו ג'ראד, בן 24
5. נאהז ג'מאל סעיד עבד א-דאיים, בן 24
6. מחמד תוופיק אבו ג'זר, בן 20
7. אבראהים ג'אהד ערפאת עבד א-דאיים, בן 19
8. ח'ליל ג'אהד ערפאת עבד א-דאיים, בן 18
9. מאזן ג'מאל עבד א-דאיים, בן 11
10. ח'ליל מחמד אבו ג'ראד, בן 3 שנים.

מהמידע שאסף בצלם עולה כי הצבא ירה פגז על הבניין של מוחמד ד'יב עבד א-דאיים ושני פגזים, מהם אחד לפחות מסוג פלאשט, על סוכת האבלים של הנשים, מול בית האני עבד א-דאיים. במקום התגלו חצי מתכת שנתקעו, בין היתר, בקירות (ראה תמונות בדיסק המצורף) וכתוצאה, נהרגו ונפצעו בני משפחה רבים.

הירי לעבר התושבים היה בשעת בוקר מוקדמת בזמן שהתארגנו לקבלת מנחמים בסוכות האבלים. הם לא עסקו בשום פעילות עוינת ולא היו חמושים.

מקרה זה מעלה שאלות קשות בנוגע לחוקיות של התנהגות החיילים. פגז פלאשט מתפוצץ באוויר ומשחרר אלפי חצי מתכת המתפזרים בצורת קשת באורך של עד 300 מטר וברוחב של עד 90 מטר. תחמושת זו אמנם אינה אסורה במפורש במשפט ההומניטארי הבינלאומי, אולם כללים אחרים הקבועים בו הופכים את השימוש ברצועת עזה בפגזים אלה לבלתי חוקי. אחד הכללים הבסיסיים ביותר הוא החובה לשמור במהלך הלחימה על ההבחנה בין אנשים המשתתפים בפעולות הלחימה לבין אלה שאינם נוטלים בהן חלק. מכלל זה נובע האיסור להשתמש בנשק בלתי מדויק העלול לפגוע באוכלוסייה האזרחית.

טווח הפגיעה הנרחב של פגז הפלאשט הופך את השימוש בו באזורים המאוכלסים בצפיפות, כמו רצועת עזה, לירי לא מבחין והסיכון שייפגעו אזרחים חפים מפשע הוא גבוה במיוחד. השימוש בתחמושת זו נוגד גם את חובתה של ישראל לנקוט בכל אמצעי הזהירות האפשריים כדי להפחית את הפגיעה באוכלוסייה האזרחית.

בהתחשב בחומרת האירוע ובתוצאותיו הקשות, אבקשך להורות על חקירת האירוע. במסגרת חקירה זו יש לבחון גם את אחריות הדרג הפיקודי ואת ההוראות שניתנו במקרה זה.

(למכתב זה מצורף דיסק עם תמונות ממקום האירוע ונקודת הציון).

בכבוד רב,

ג'סיקה מונטל

מנכ"ל בצלם

העתק : מר מנחם מזוז, היועץ המשפטי לממשלה, בפקס : 02-6467001

רב אלוף גבי אשכנזי, ראש המטה הכללי, בפקס : 03-5698296